

Плахотна В. Ю., студентка, ф-т арх.,
наук. кер. – **Болотова Ю. В.**, ст. викл.,
*Харківський національний університет
будівництва та архітектури, Україна*

ГЕНДЕРНА ДИСКРИМІНАЦІЯ В АРХІТЕКТУРІ

Ця тема є актуальною, оскільки в даний час проблема дискримінації в архітектурі та організації міського простору стоїть досить гостро.

Метою даної роботи є аналіз, дослідження і знаходження шляхів виключення дискримінаційного впливу на жінок і представників маломобільних груп в міському просторі, прикладного призначення архітектури в удосконаленні суспільства.

Відомі сучасні архітектори вказують, що «від невеликих архітектурних об'єктів до міст – все повинно бути для людей». Сьогодні загальноновизнано, що умови життя в місті і потреби індивіда в міському просторі відіграють ключову роль при плануванні міст і забудові територій, тому міське середовище повинно поважати права всіх людей жити, працювати і пересуватися без перешкод або обмежень.

На тлі дослідження і опису жіночих рухів і громадських ініціатив виникає серйозна проблема нерівномірного розподілу владних повноважень між чоловіками і жінками, заходить розмова про дискримінацію інтересів і потреб жінок в таких сферах, як міське планування, транспортне сполучення, а також в сфері регіонального планування. Для людини з інвалідністю, дискримінація – це недотримання принципів доступності. Якщо ж говорити про людей з порушеннями опорно-рухової сфери, то для них важлива наявність фізичних елементів доступності: дублювання сходів пандусами або підйомними пристроями, широкі двері.

У сучасних умовах гуманізації, підвищення уваги до реалізації прав і свобод буде актуально також розширити сферу діяльності архітектора.

Створення матеріально-просторових умов середовища, які необхідні для реалізації прав людини – головне завдання архітектора, яке має істотне значення для створення соціально, екологічно і економічно стійкого міського простору.

Розглядаючи гендерну тему в контексті містобудівного формування поселень, необхідно забезпечувати комплексні просторові рішення для рівності і справедливості з урахуванням інтересів як жінок, так і чоловіків, а також вирішення проблем доступності міського середовища для маломобільної групи населення.

При проектуванні міського простору застосовують два існуючих метода гендерного мейнстримінгу:

1. інтеграційний – виявлення і облік в проектних рішеннях існуючих відмінностей потреб користувачів,
2. трансформаційний – зміна негативних соціальних практик в ході формування просторів.

Гендерний підхід простежується в проектах містобудівників-модерністів, які виступали за культивування «досвіду чоловіків» або «способу життя чоловіків» в ході роз'єднання життєво-важливих функцій міста. На відміну від чоловічих щоденних практик традиційний «жіночий досвід» в суспільних сферах включає значну частку приватної сфери: догляд за будинком, покупки, виховання дітей, турбота про літніх і хворих.

Підбивши підсумок, можна сказати, що студентам і проектувальникам важливо оцінювати, чи реалізуються при проектуванні чоловічі, жіночі та потреби маломобільної групи населення. Виявляти ці практики можливо в ході розробки містобудівних та архітектурних проектів, враховуючи і виявляючи і жіночі потреби і цінності.

На просторовому рівні об'ємної архітектури окремих будівель і комплексів гендерний підхід означає, що будівлі не є просто нейтральними, декоративними або функціональними – вони «просякнуті соціальними смислами і інтерпретаціями людської взаємодії, які можуть бути проаналізовані крізь призму фемінізму, шляхом прийняття до уваги гендерної проблематики. Це важливо, оскільки існує необхідність відходу від загального розуміння архітектурного проектування як «нейтральної» сфери, якій притаманні об'єктивні цінності.

Формування міста як складної органічної системи дозволить підтримувати баланс інтересів різних соціальних груп, а також пристосувати середовище до потреб людей з обмеженими можливостями.

Нова модель міського простору передбачає усунення прірви між приватною і громадським життям за рахунок актуальної на сьогоднішній момент концепції змішаного використання міських просторів, яка сприяє різноманітності забудови, підтримує функціонування житлової території, зелених зон і вулиць як місць зосередження суспільного життя.

Головна задача архітектора – розробка універсального дизайну та архітектурного проекту крізь призму гендерної проблематики.

Радіонова О. М., канд. екон. наук, доц.,
Романенко А. М., студентка, ф-т менеджменту,
*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова, Україна*

ПОДІЄВИЙ ТУРИЗМ – ОСНОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІСТА (НА ПРИКЛАДІ м. ЕДИНБУРГА)

У сучасному світі роль туризму в економічному, соціальному та культурному розвитку багатьох міст відіграє важливу роль. Вже зараз даний вид діяльності перетворився на самостійне міжгалузеве господарство – туристську індустрію, яка розвивається швидкими темпами та розширює вектор своїх напрямків. Так за останні десятиліття з'явилися нові, перспективні та масові види туризму, і одним з таких є фестивальний, або ж як його ще